

מדינת ישראל משרד האוצר - אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון

י"ב בתשרי התשס"ה
27 בספטמבר 2004

חוזר גמל 2004/6

דוח שנתי לעמית בקופת גמל

1. כללי

חוזר הגמל שמעגן את כל נושא הדיווח השנתי של קופות הגמל לעמיתיהן פורסם לפני כשש שנים. במהלך תקופה זו חלו שינויים משמעותיים ובכללם: הפעלתן של קופות גמל מסלוליות, הרפורמה במס הכנסה שקבעה דין מיסוי חדש בקשר למשיכת כספים מקופות גמל לתגמולים ומקרנות השתלמות, שינוי כללי משיכת הכספים ועוד.

מתוך מטרה לכלול ככל שניתן, מידע רלוונטי ועדכני העשוי לשמש את העמית בקופה, באופן בהיר ואחיד לכל הקופות, הוחלט להוציא חוזר חדש המתאים את מתכונת הדיווח לאמור לעיל. מתכונת הדיווח המצורפת תשפר את רמת השקיפות בדיווח לעמיתים ותאפשר להם להשתמש בדוח הן ככלי מעקב ובקרה על כספם והן ככלי השוואה נוח בין הקופות השונות ובינם לבין אפיקי חיסכון חלופיים.

מתכונת הדיווח החדשה מתייחסת לכל סוגי קופות הגמל שאינן קופות ביטוח ואינן קופות גמל לקצבה, והיא מחייבת הן בתוכן המובא בה והן בדרך הצגתה, את כל התאגידים המנהלים קופות גמל בישראל.

יצוין, כי בכל מקום בדוח בו מובא מידע אודות סכומים שנמשכו או הועברו, הפסדים, דמי ביטוח שנגבו, דמי ניהול ששולמו ותשואות שליליות- הסימון יתבצע אך ורק באמצעות סימן מינוס משמאל למספר.

2. תחולה

חל על קופות לתגמולים, קופות אישיות ומרכזיות לפיצויים, קרנות השתלמות וקופות למטרה אחרת, לחופשה ולדמי מחלה.

3. תחילה

החל משנת הדיווח המסתיימת ביום 31.12.2004 ואילך.

4. ביטול תוקף

חוזר גמל 4/98 מיום 12.11.1998 - בטל.

לוט:

1. דוח שנתי לעמית לדוגמא.
2. הנחיות בדבר מרכיבי הדוח ובדבר אופן עריכת הדוח השנתי לעמית.

אייל בן-שלוש
הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון

דוח שנתי לעמית בקופת גמל

מדינת ישראל
 משרד האוצר - אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון
דוח שנתי לעמית

תאריך משלוח הדוח: _____ שם הקופה: _____ סוג הקופה: _____ אוכלוסיית
חדשה מנהלת מס' אישור מס הכנסה _____

חלק א'

מצב חשבון אישי בקופה: 1.1.XXXX - 31.12.XXXX

א. 1. ריכוז נתונים אישיים: _____ שם משפחה: _____ שם פרטי: _____ תאריך לידה: _____
 מספר תעודת זהות: _____ מעמד העמית: _____ שם המעביד האחרון: _____ מועד תחילת הוותק: _____
 מין: _____ מועד זכאות למשיכת כספים: _____

א.2. פרוט הפקדות בקופה					
תאריך ההפקדה	בגין חודש משכורת	משכורת*	ע"ח תגמולים/השתלמות		סה"כ הפקדות
			חלק עמית	חלק מעביד	
ינואר					
פברואר					
מרץ					
אפריל					
מאי					
יוני					
יולי					
אוגוסט					
ספטמבר					
אוקטובר					
נובמבר					
דצמבר					
פרוט הפקדות בגין שנים קודמות:					
					סה"כ

*משכורת- משכורת שעל בסיסה הופרשו הכספים.

א.4. ריכוז דמי ניהול שנגבו בפועל מהעמית		
ש"ח	%	
		דמי ניהול שנגבו מיתרת הנכסים

א.3. ריכוז תנועות ויתרות בחשבון העמית				
סה"כ	פיצויים	תגמולים		
		חלק עמית	חלק מעביד	
				יתרה ל-1.1.XXXX (פתיחה)
				סך הפקדות בשנת XXXX
				סך רווחים לפני ניכוי דמי ניהול בשנת XXXX
				סך משיכות בשנת XXXX
				סך דמי ניהול שנגבו
				סך פרמיה ששולמה לכיסויים ביטוחיים בשנת XXXX
				יתרה בגין-31.12. XXXX (סגירה)

א.5. שיעור תשואה אישית לעמית

מדינת ישראל
משרד האוצר - אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון

סך המס שנוכה במקור בשנת XXXX מרווחים ריאליים חייבים במס

א. 6. פירוט סכומים בהתאם לרפורמה במיסוי קופות הגמל שתחולתה החל מיום 1.1.2003*			
סה"כ	רווחים	קרן	יתרה בגין הפקדות שהופקדו עד ליום 31.12.2002
	הפרשי הצמדה	רווחים ריאליים	
			סך הסכום שנצבר החל מיום 1.1.2003 ועד לגובה של "תקרת ההפקדה המוטבת"
			סך הסכום שנצבר החל מיום 1.1.2003 מעל ל"תקרת ההפקדה המוטבת"
			סה"כ כולל

* החבות הסופית במס על פי הוראות פקודת מס הכנסה, נקבעת בהתייחס לכלל הפקדות העמית בכל קופות הגמל בהן הוא הפקיד כספים במהלך השנים. טבלה זו מתייחסת לסכומים שהופקדו בקופה זו בלבד.

א. 7. ריכוז הנתונים בקופה מסולית									
סה"כ יתרת החשבון- 31.12.XXXX	סה"כ דמי ביטוח ששולמו בשנת XXXX	סה"כ דמי ניהול ששולמו בשנת XXXX	סה"כ רווחים לפני ניכוי דמי ניהול בשנת XXXX	סה"כ העברות למסלולים אחרים בשנת XXXX	סה"כ משיכות בשנת XXXX	סה"כ העברות ממסלולים אחרים בשנת XXXX	סה"כ הפקדות בשנת XXXX	יתרה 1.1.XXXX	
									מסלול A
									מסלול B
									סה"כ

חלק ב'
ריכוז פרטיים כלליים על קופת הגמל: תשואות, דמי ניהול ונכסים לתקופת הדוח
01.01. XXXX-31.12.XXXX

ב. 1. תשואה שהשיגה הקופה על נכסיה	
שיעור תשואה נומינלית	
לפני ניכוי דמי ניהול (ברוטו)	
אחרי ניכוי דמי ניהול (נטו)	
ממוצע שנתי (ברוטו לשנים: XXXX-4 - XXXX)	
שיעור עליית המדד בשנת הדו"ח	
ממוצע שיעור עליית המדד לשנים: XXXX - XXXX-4	

ב. 2. דמי ניהול ועמלות			
דמי ניהול הנגבים בשיעור מדורג		שיעור דמי הניהול השנתי שרשאית הקופה לגבות על פי התקנון (%)	
שיעור דמי הניהול	מסכום ועד סכום (בש"ח)	שיעור דמי הניהול שגבתה הקופה בפועל בשנת הדו"ח (באחוזים)	
		שיעור ממוצע העמלות שגבתה הקופה בפועל בשנת הדו"ח (באחוזים)	
		מזה שיעור ממוצע העמלות שהועבר לצדדים קשורים (באחוזים)	
		שיעור ממוצע עמלות ניהול חיצוני שגבתה הקופה בפועל בשנת הדו"ח (באחוזים)	

ב. 3. פירוט נכסי הקופה ליום 31.12.XXXX בשיעורים לפי הקבוצות הבאות					
השקעות אחרות	פיקדונות והלוואות	מניות וני"ע סחירים אחרים	אג"ח קונצרניות סחירות	אג"ח ממשלתיות סחירות	מזומנים ושווי מזומנים

יתרת נכסי הקופה ליום 31.12.XXXX: _____ אלפי ש"ח.

שיעור הכספים הנזילים בקופה(ב%): _____

ניתן לעיין **ללא תשלום** במשרדי הקופה/החברה המנהלת שכתובתם: _____ או לקבל בדואר על פי פניה לטלפון שמספרו: _____, את המידע הבא:

1. תמצית מסקירת המנהלים בהתאם לתקנות; 2. דו"חות כספיים שנתיים של הקופה; 3. מסמכי יסוד של הקופה / החברה המנהלת; 4. רשימת ניירות ערך רבעונית;
- (בקופה המתנהלת על ידי בנק יצוין כי ניתן לקבל את המידע הנ"ל גם בסניף הבנק שבו מתנהל חשבונו של העמית)

חלק ג'

שינויים שחלו בתקנון הקופה

להלן השינויים שחלו בתקנון הקופה במהלך שנת הדיווח

חלק ד'

נתונים לגבי הלוואות, ביטוח חיים קבוצתי, מוטבים וספח לעדכון ותיקון פרטים

תנאי ההלוואה					נתונים בנוגע להלוואה			
מועד סילוק ההלוואה	סוג הריבית	שיעור הריבית	תנאי הצמדה	מס' חודשים לתשלום	יתרת החוב המשוערכת נכון לסוף שנת הדוח	סך החזרים ע"ח ההלוואה (בשנת הדוח)	סכום ההלוואה	מועד קבלת ההלוואה

ביטוח חיים קבוצתי (ריסק)

תוספת לסוג הביטוח: תאונה מחלה נכות

שם המבוטח: _____ שם בעל הפוליסה: _____ סך פרמיה שנתי ששולמה (בש"ח): _____

שם משלם הפרמיה: _____ שיעור דמי הביטוח השנתיים: _____ תקופת הביטוח מ: _____ עד: _____

סכום הביטוח ליום 31.12.XXXX מקרה מוות: _____ תאונה: _____ מחלה: _____ נכות: _____

1. הביטוח אינו מכסה את כל צורכי המבוטח;

2. ניתן לקבל תעודה המפרטת את הזכויות המוקנות למבוטח במשרדי הקופה.

אם ברצונך לבטל את הביטוח נא לפנות לקופה.

מוטבים

הזכאים לקבלת הכספים בעת מקרה מוות נקבעו לאחרונה ביום _____

ניתן לקבוע או לעדכן מוטבים בכתובת הבאה: _____

סעיף 147 לחוק הירושה, התשכ"ה-1965 קובע כי כספים שיש לשלם עקב מותו של אדם, על פי חברות בקופת תגמולים או על פי עילה דומה, אינם בכלל העיזבון, זולת אם הותנה שהם מגיעים לעיזבון.

מדינת ישראל
 משרד האוצר - אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון

ספח לעדכון/תיקון פרטים אישיים

להלן פרטיך האישיים כפי שרשומים אצלנו.

נא מלא בשורות התחתונות את הפרטים החסרים ו/או הפרטים אותם הינך רוצה לתקן ושלה הספח למשרדינו.

פרטים אישיים							
מס' תעודת זהות	שם משפחה	שם פרטי	תאריך לידה			מין	מצב משפחתי
			שנה	חודש	יום		
						(נ/ז)	(ר/נ/א/ג)

כתובת מגורים						
ישוב	רחוב	מס' בית	מיקוד	ת"ד	מס' טלפון בבית	מס' טלפון נייד

הנחיות בדבר מרכיבי הדוח ובדבר אופן עריכת הדוח השנתי לעמית

תוכן עניינים

1.	חלק א' - ריכוז פרטים בסיסיים ונתונים כספיים, שוטפים מצטברים המתייחסים באופן ספציפי לחשבוננו של העמית.	10.....
א.	פרטים כלליים	10.....
ב.	פירוט הפקדות בקופה	11.....
ג.	ריכוז תנועות ויתרות בחשבון העמית	12.....
ד.	דמי ניהול	12.....
ה.	מיסוי רווחי קופות גמל לתגמולים וקרנות השתלמות	13.....
ו.	שיעור תשואה אישית לעמית	14.....
ז.	ריכוז הנתונים בקופה מסלולית	15.....
ח.	קרן השתלמות מיוחדת למורים	15.....
ט.	קופת גמל לדמי מחלה	16.....
י.	אישור לצורך מס הכנסה ולצורכי הצהרת הון	16.....
2.	חלק ב' - ריכוז פרטים כלליים על קופת הגמל- תשואות, דמי ניהול והרכב נכסים לתקופת הדוח.	16.....
א.	תשואה שהשיגה הקופה על נכסיה	16.....
ב.	דמי ניהול ועמלות	16.....
ג.	פירוט נכסי הקופה ליום המאזן לפי חלוקה לקבוצות ונכסים	17.....
ד.	יתרת נכסים	17.....
ה.	שיעור הכספים הנזילים בקופה	17.....
3.	חלק ג' - שינויים שחלו בתקנון הקופה	18.....
4.	חלק ד' - הלוואות, מוטבים, ביטוח חיים קבוצתי וספח לעדכון/תיקון פרטים אישיים	18.....
א.	הלוואות שניתנו לעמית ע"י הקופה וטרם נפרעו	18.....
ב.	ביטוח חיים קבוצתי	18.....
ג.	מידע אודות מוטבים	19.....
ד.	ספח לעדכון/תיקון פרטים אישיים	19.....
5.	חלק ה' - דברי הסבר (מושגים ודגשים לטבלאות)	20.....

מרכיבי הדו"ח ומשמעותם

הדו"ח השנתי לעמית (המצורף בנספח) בנוי מארבעה חלקים כדלהלן:
חלק א' - ריכוז פרטים בסיסיים ונתונים כספיים, שוטפים ומצטברים, המתייחסים באופן ספציפי לחשבונו של העמית לתקופת הדוח.
חלק ב' - ריכוז פרטים כלליים על הקופה: תשואות, דמי ניהול והרכב נכסים לתקופת הדוח.
חלק ג' - דיווח על שינויים שחלו בתקופת הדוח בתקנון הקופה.
חלק ד' - מידע אודות הלוואות שנטל העמית, ביטוח חיים קבוצתי, מוטבים וספח לעדכון ותיקון פרטים אישיים.
חלק ה' - דברי הסבר.

1. חלק א' - ריכוז פרטים בסיסיים ונתונים כספיים, שוטפים מצטברים המתייחסים באופן ספציפי לחשבונו של העמית

א. פרטים כלליים

"שם הקופה" - שם קופת הגמל המלא על פי אישור מס הכנסה שניתן לה;
"סוג הקופה" - תגמולים, פיצויים, השתלמות, הבראה, מחלה, חופשה;
"אוכלוסיית יעד" - לשכירים, לעצמאיים, למעבידים; קופת גמל אשר ההצטרפות אלה מוגבלת לפי תקנונה לציבור מסויים בלבד - תציין זאת, ותפרט את הציבור הרשאי להצטרף לקופה;
"חברה מנהלת ומספר אישור מס-הכנסה" - החברה המנהלת את קופת הגמל בהתאם לאישור מס הכנסה שניתן לקופה;
ריכוז נתונים אישיים:
הקופה תדווח על הפרטים הבאים: "מספר תעודת זהות", "שם משפחה", "שם פרטי", "תאריך לידה", "מין".
"מעמד העמית" - האם העמית הוא 'עמית שכיר', 'עמית עצמאי' או 'עמית מעביד' כהגדרתם בתקנות;
"שם המעביד האחרון" - במידה שמדובר בעמית שכיר יצוין שם המעביד;
"מועד תחילת הוותק" - המועד בו הצטרף העמית לקופת הגמל והפקיד הפקדה ראשונה.
"מועד זכאות למשיכת כספים" - המועד הראשון בו זכאי העמית למשוך את כספו - משיכה כדין¹.

¹ בתקנות נקבעו הוראות לגבי אירועים חריגים שבהם ניתן למשוך את הכספים מן הקופה, אף שלא נתמלאו התנאים למשיכה כדין. אירועים אלו לא יובאו בחשבון לעניין קביעת מועד הזכאות למשיכת כספים.

מועדי הזכאות לעמיתים השונים יקבעו לפי הכללים הבאים:

- לגבי עמית שכיר בקופת גמל לתגמולים, המועד בו יגיע העמית לגיל 60. לגבי עמית עצמאי בקופת גמל לתגמולים - המועד בו יחלפו 15 שנים מיום שהחל להפקיד כספים באותו חשבון או אם הגיע העמית לגיל 60 שנים - 5 שנים לפחות מיום שהחל להפקיד כספים באותו חשבון.
- לגבי עמית בקרן השתלמות - המועד בו יחלפו 6 שנים מיום שהחל להפקיד כספים באותו חשבון, ולגבי עובד שהגיע לגיל פרישה - אם חלפו 3 שנים ממועד התשלום הראשון לאותו חשבון; לענין זה: "מועד התשלום הראשון" - המוקדם מבין אלה: סוף החודש שבו שולם התשלום הראשון או סוף החודש שלגביו שולם התשלום הראשון, אך לא לפני תחילת שנת המס שבה שולם.

ב. פירוט הפקדות בקופה

לגבי חשבון של עמית-שכיר

הדוח יכלול את כל ההפקדות שבוצעו בגין חודשי השנה הקלנדארית (ינואר-דצמבר) גם אם ההפקדות בגין חודשים אלו הופקדו לאחר תום השנה².

לשם ההמחשה: הפקדה בגין משכורת חודש דצמבר 2004 שהופקדה במהלך חודש ינואר 2005 תופיע בדוח השנתי של שנת 2004.

בכל מקרה, ייכללו בדוח הפקדות שהופקדו רק עד לתאריך 31.1 בשנה העוקבת לשנת הדוח. משמעות הדבר היא שאם ההפקדה בגין חודש דצמבר 2004 הופקדה באיחור-בחודש פברואר 2005, היא לא תופיע בדוח לשנת 2004.

בדרך זו, תתקבל התאמה מכסימלית בין סך הפקדות העמית המופיעות בדוח לעמית לבין סך ההפקדות המופיעות בטופס 106, אשר מהן נגזר הזיכוי ממס שהותר באותה שנה, לפי פקודת מס הכנסה.

הנתונים אשר יש לפרט בחלק זה:

תאריך הפקדה - התאריך בו נתקבלו כספי התגמולים / פיצויים / השתלמות.

בגין חודש משכורת³ - החודש בגינו הופקדו כספי התגמולים/פיצויים/השתלמות.

משכורת³ - המשכורת בגינה הופרשו הכספים לתגמולים/פיצויים/השתלמות. ציון המשכורת יאפשר לעמית לוודא כי המשכורת שממנה נגזרות ההפקדות בפועל היא אכן המשכורת "המבוטחת" לצרכים אלו.

פרוט הפקדות לתגמולים/פיצויים/השתלמות - ההפקדות הנומינאליות כפי ששולמו לקופה בגין כל חודש בתקופת הדוח ובכפוף לאמור לעיל.

² כהוראת מעבר לשינוי שיטת הדיווח בין השנים 2003-2004, נקבע כי ההפקדה בגין חודש משכורת דצמבר 2003 שהופקדה בקופה בחודש ינואר 2004, תיכלל בדוח לשנת 2004.
³ הדיווח בגין חודש משכורת ומשכורת יופיע בדוח לעמית רק החל משנת הדיווח 2005.

הפקדות העובד בקופת גמל לתגמולים ובקרן השתלמות תירשמנה בטור "עמית" והפקדות המעביד תירשמנה בטור "מעביד". הפקדה של המעביד לצורך תשלום פיצויי פיטורים לעובד תירשם בטור "ע"ח פיצויים".

סך ההפקדות - סך הכספים שהופקדו בגין חודש בשנת הדיווח.

הפקדות בגין שנים קודמות, הנובעות מחובות מעבידים יפורטו בטבלה, לאחר פרוט הדיווח השוטף.

לגבי חשבון של עמית-עצמאי ועמית מעביד

הדוח יערך על בסיס מזומן ויכלול את כל ההפקדות שבוצעו בכל חודש בתקופת הדוח.

הנתונים אשר יש לפרט בחלק זה:

תאריך ההפקדה - התאריך בו נתקבלו כספי התגמולים/השתלמות/פיצויים/מטרה אחרת.
פרוט ההפקדות - סך הכספים שהופקדו בכל חודש בתקופת הדוח. במידה ובקופה מפרישים ליותר ממטרה אחת, תבוצע הפרדה בין ההפקדות.

למען הסר ספק, יודגש כי טבלה זו לא תכלול את המשיכות מחשבונו של העמית במהלך השנה.

ג . ריכוז תנועות ויתרות בחשבון העמית

לכל עמית (שכיר, עצמאי או מעביד) יצוין הסכום הכולל העומד לזכותו בקופה בגין תקופת הדוח. סכום זה מורכב מיתרת הסגירה של שנה קודמת, מהפקדות בגין תקופת הדוח, מרווחים או הפסדים, ממשיכות במהלך השנה, מדמי ניהול ששולמו במהלך השנה, ומדמי ביטוח ששילם העמית. לגבי עמית שכיר הסכומים יצוינו תוך חלוקה לחלק עובד, חלק מעביד וחלק הפיצויים, כהגדרתם בתקנות. סכומי משיכות, הפסדים ודמי ביטוח יופיעו אך ורק בסימן מינוס משמאל למספר.

בדומה לאופן הדיווח בטבלה א.2 וכדי ליצור את הסימטריה הנדרשת בין טבלאות א.2 ו-א.3 לגבי אופן הדיווח על סך ההפקדות, יובהר כי בטבלה זו, סך ההפקדות בשנת XXXX, יכלול את ההפקדה בגין משכורת חודש דצמבר שהופקדה בחודש ינואר בשנה העוקבת לשנת הדוח. בהתאם, היתרה בגין 31.12.XXXX אף היא תכלול את ההפקדה בגין משכורת חודש דצמבר שהופקדה בחודש ינואר בשנה העוקבת.

אם קיים שיעבוד על נכסי הקופה בהתאם לתקנות - יש לציין זאת ואת גובה השעבוד, אם ידוע.

ד . דמי ניהול

בסעיף זה תפרט הקופה את סך דמי הניהול (בש"ח) שנגבו מהעמית בתקופת הדוח ואת שיעור דמי הניהול שנגבו ממנו בפועל בתקופת הדוח.

שיעור דמי הניהול יחושב על סמך הנוסחה הבאה:

$$\sum_{x=1}^y \frac{P_x}{Q_x}$$

כאשר –

P_x - הסכום בשקלים חדשים של דמי הניהול ביום עסקים מסוים;
 Q_x - שווי סך כל הנכסים ברוטו שבחשבון העמית או שבקופת הגמל ביום עסקים מסויים, לפי הענין;
 y - מספר ימי עסקים בשנה.

דמי הניהול ושיעור דמי הניהול יחושבו לאחר קיזוז החזרים מכל גורם שהוא לרבות החברה המנהלת והתאגיד השולט.

ה. מיסוי רווחי קופות גמל לתגמולים וקרנות השתלמות

רקע
תיקון מספר 132 לפקודת מס הכנסה (להלן "הפקודה") מיום 04.08.2002 קבע דין חדש בקשר למשיכת כספים מקופות גמל לתגמולים ומקרנות השתלמות. במסגרת התיקון נקבע שהחל מיום ה-01.01.2003 (להלן "היום הקובע") רווחים ריאליים אשר קיבל העמית מחשבונותיו בקופת גמל לתגמולים ובקרן השתלמות לשכירים ושמקורם בהפקדות החל מהיום הקובע, יראו אותם כהכנסה חייבת. בהתקיים תנאים מסוימים בפקודה, רווחים אלו בקופה יכולים להיות פטורים ממס.

הפירוט בדו"ח:

בסעיף זה יפורטו:

1. סך הסכום שנצבר עד ליום 31.12.2002 (הפקדות ורווחים).
2. סך הסכום שנצבר החל מיום 1.1.2003 ועד לתקרת "ההפקדה המוטבת" כמשמעותה בפקודת מס הכנסה (הפקדות, הפרשי הצמדה ורווחים ריאליים).
3. סך הסכום שנצבר החל מיום 1.1.2003 מעל לתקרת "ההפקדה המוטבת" האמורה לעיל (הפקדות, הפרשי הצמדה ורווחים ריאליים).
4. סך המס שנוכה במקור מהרווחים הריאליים החייבים במס (באם נוכח) ואשר הועבר לפקיד השומה.

לגבי קרן השתלמות לעצמאים - היום הקובע לתיקון הוא 1.12.2002 ובהתאם לכך יש לפרט את הסכומים הבאים:

1. סך הסכום שנצבר עד ליום 30.11.2002 (הפקדות ורווחים) בתוספת הפרשי הצמדה ורווחים ריאליים שנבעו בחודש דצמבר 2002 בגין הפקדות חודש דצמבר 2002.
2. סך הסכום שנצבר החל מיום 1.12.2002 ועד לתקרת "ההפקדה המוטבת" כמשמעותה בפקודת מס הכנסה (הפקדות החל מיום 1.12.2002, הפרשי הצמדה ורווחים ריאליים החל מיום 1.1.2003).
3. סך הסכום שנצבר החל מיום 1.12.2002 מעל לתקרת "ההפקדה המוטבת" האמורה לעיל (הפקדות החל מיום 1.12.2002, הפרשי הצמדה ורווחים ריאליים החל מיום 1.1.2003).
4. סך המס שנוכה במקור מהרווחים הריאליים החייבים במס (באם נוכח) ואשר הועבר לפקיד השומה.

ו. שיעור תשואה אישית לעמית

התשואה האישית היא התשואה בפועל למשקיע; כלומר: התשואה לחשבוננו של העמית בהתחשב במועדי ההפקדות והמשיכות של העמית, והיקפם של הפקדות ומשיכות אלה. התשואה האישית משקפת את הפירות שקיבל העמית ביחס ל-"השקעתו" בקופת הגמל. תשואה זו, קרוב לוודאי, תהיה שונה בין עמית לעמית, אלא אם מדובר בעמיתים שלא הייתה כל תנועה (הפקדות או משיכות) בחשבונם בתקופת הדו"ח.

יודגש כי למרות שינוי שיטת הדיווח של הפקדות העמית לקופה, התשואה האישית תחושב על בסיס מזומן. קרי, על בסיס ההפקדות והמשיכות שבוצעו בפועל בחשבוננו של העמית בין התאריכים: 31.12.XXXX-1.1.XXXX. זאת, כדי לשמר את ההקבלה הנדרשת לאופן חישוב תשואת הקופה, שאף היא מחושבת על בסיס ההפקדות והמשיכות שבוצעו בפועל בחשבון הקופה בין התאריכים 31.12.XXXX-1.1.XXXX.

א. להלן הגדרות הנוסחא:

t - יום בשנה; $t = 1, 2, 3, \dots, 365$.

B - יתרת העמית בקופת הגמל בתחילת השנה.

E - יתרת העמית בסוף השנה.

W_t - משיכות שבוצעו עבור העמית ביום t ; $W_t \geq 0$.

P_t - פרמיות ששולמו מחשבון העמית עבור ביטוח חיים קבוצתי, שבוצעו עבור העמית ביום t ; $P_t \geq 0$.

D_t - הפקדות שבוצעו עבור העמית ביום t ; $D_t \geq 0$.

R1 - התשואה האישית, לאחר ניכוי דמי ניהול ועמלות, כשיעור מסך הסכומים שהשקיע העמית בקופה במהלך השנה. זהו שיעור תשואה פשוט ולא במונחים שנתיים דהיינו: שיעור שאינו מביא בחשבון את משך הזמן במהלך השנה שהכסף הושקע בקופה.

ב. שיעור התשואה האישית:

$$R1 = \frac{E - B - \sum_{t=1}^{365} (D_t - W_t - P_t)}{B + \sum_{t=1}^{365} D_t}$$

ז. ריכוז הנתונים בקופה מסלולית

דוח לעמית בקופה מסלולית יערך לגבי כל מסלול השקעה כאילו היה קופה נפרדת למעט השינויים הבאים:

1. בטבלה א.2 המפרטת את ההפקדות, תבוצע הבחנה בין הפקדה רגילה לבין העברה ממסלול השקעה אחר שתסומן באמצעות סימול מיוחד כך שהעמית ידע את מקור התשלום לקופה.
2. תתווסף טבלה (א.7) המציינת את הסכום הכולל העומד לזכות העמית בקופה בתום תקופת הדוח. סכום זה יורכב תוך חלוקה למסלולים, מיתרת הסגירה של שנה קודמת, מהפקדות ו/או משיכות בשנת הדו"ח, מהעברות למסלולים אחרים/ממסלולים אחרים, מרווחים או הפסדים במהלך השנה, מדמי ביטוח ומדמי הניהול ששילם העמית.
3. אופן הדיווח לגבי הפקדות בחשבון עמית שכיר בקופה מסלולית יהיה זהה לאופן הדיווח לגבי הפקדות בחשבון עמית שכיר בקופה שאינה מסלולית. הסברים לאופן הדיווח מצויים בסעיף 1.1.ב. לחוזר-פרוט הפקדות בקופה, עמוד 11.

ח. קרן השתלמות מיוחדת למורים

הדוח לעמית בקרן השתלמות מיוחדת למורים ייערך בהתאם להוראות חוזר זה, למעט השינויים הבאים:

- א. בחלק א'- במקום טבלת ריכוז תנועות ויתרות בחשבון העמית לשנת הדוח, הקרן תדווח על שווי זכויותיו של העמית בתום שנת הדיווח אילו פרש באותו מועד ללא זכאות ליציאה להשתלמות.
- ב. בחלק א'- במקום מועד הזכאות למשיכת כספים הקרן תדווח על המועדים בהם העמית רשאי למשוך את הכספים כולם או מקצתם לצרכי השתלמות או לצרכים אחרים, בהתאם לתקנונה. לגבי משיכה שלא לצרכי השתלמות, תפרט הקרן את התנאים הנדרשים לכך לפי תקנונה.

ג. הקרן תדווח בחלק א' על דמי הניהול שרשאית הקופה לגבות מהעמית עם משיכת כספים מהקרן.

ד. לא יפורטו בחלק א' לדוח הסכומים בהתאם לרפורמה במיסוי בקרנות השתלמות.

ה. לא ידווחו בחלק ב' לדוח שיעור הכספים הנזילים בקופה ויתרת נכסי הקופה.

ט. קופת גמל לדמי מחלה

הדוח ייערך בהתאם להוראות חוזר זה ובתוספת דיווח בחלק א' על סכום הצבירה העודפת שהוחזרה לעמית מעביד באותה שנה (תוך חלוקה לסכום ההחזר והמס שנוכה בגינו).

י. אישור לצורך מס הכנסה ולצורכי הצהרת הון

הקופה תצרף אישורים לצורך מס הכנסה ולצורכי הצהרת הון.

2. חלק ב' – ריכוז פרטים כלליים על קופת הגמל- תשואות,

דמי ניהול והרכב נכסים לתקופת הדוח.

א. תשואה שהשיגה הקופה על נכסיה

תשואת הקופה מוצגת במונחים שנתיים. החישוב אמור לייצג את שיעור הגידול בנכסים במהלך השנה בחשבון ללא כל פעולה במהלך תקופת הדוח. התשואה המדווחת לתקופת הדוח כוללת תשואה נומינאלית לפני ואחרי ניכוי דמי ניהול. כמו כן מוצגת תשואה שנתית ממוצעת (ברוטו) ל-4 השנים האחרונות (כולל שנת הדיווח). בנוסף יצוין שיעור עליית המדד בגין שנת הדוח ושיעור עליית המדד (בגין) הממוצע ל-4 השנים האחרונות.

ב. דמי ניהול ועמלות

בסעיף זה יש לפרט:

1. את שיעור דמי הניהול השנתי שרשאית הקופה לגבות על פי התקנון שלה שאושר על ידי אגף שוק ההון, את שיעור דמי הניהול שגבתה בפועל הקופה מכלל עמיתיה בשנת הדו"ח כשהוא מחושב על פי הנוסחה המופיעה בסעיף 1.ד. לחוזר. במידה והקופה גובה דמי ניהול בשיעור מדורג - פירוט של השיעורים המדורגים לפי בסיס הדירוג שנקבע.

2. את שיעור סך כל העמלות (עמלות קניה ומכירה של ני"ע והוצאות אחרות בשל החזקת נכסי הקופה) שהוציאה הקופה בפועל בתקופת הדו"ח. כן יפורט מתוך סכום זה שיעור ממוצע העמלות שהועבר לצדדים קשורים.

3. את שיעור עמלות הניהול החיצוני שהוציאה הקופה בפועל בתקופת הדוח בשל השקעתה בקרנות השקעה.

שיעורי העמלות לפי העניין (סעיף 2 או 3) יחושבו על סמך הנוסחה הבאה:

$$\sum_{x=1}^y \frac{C_x}{S_x}$$

כאשר –

C_x - סכום העמלות לפי תקנה 41(א)(1) ביום עסקים מסוים;

S_x - סך הקניות והמכירות בערך מוחלט שבעדן שולמו עמלות קניה ומכירה לפי תקנה 41(א)(1) בתוספת שווי הנכסים שבעד החזקתם שולמו עמלות ישירות אחרות לפי התקנה האמורה, ביום עסקים מסוים.

ג. פירוט נכסי הקופה ליום המאזן לפי חלוקה לקבוצות ונכסים

- מזומנים ושווי מזומנים (בקטגוריה זו יכללו גם פיקדונות שהופקדו לתקופה של עד חודש)
- איגרות חוב ממשלתיות סחירות
- איגרות חוב קונצרניות סחירות
- מניות וניירות ערך סחירים אחרים (יחידות של קרנות נאמנות, אופציות, כתבי אופציות, חוזים עתידיים)
- פיקדונות והלוואות
- השקעות אחרות

ד. יתרת נכסים

"יתרת נכסי הקופה ליום XXXX.12.31" - סך נכסי כל העמיתים בקופה לסוף תקופת הדוח;

ה. שיעור הכספים הנזילים בקופה

בסעיף זה ירשם שיעור הסכומים שכלל העמיתים רשאים למשוך מקופת הגמל (משיכה כדין) מתוך כלל נכסי קופת הגמל. (לעניין מועד זכאות למשיכה ראה הגדרה).

בדוח יצוין כי ניתן לקבל מידע נוסף על פעולות הקופה, את מסמכי היסוד של הקופה, ודו"חות כספיים מבוקרים שלה, במשרדה, ובקופות בנקאיות גם בסניפי הבנקים.

3. חלק ג' - שינויים שחלו בתקנון הקופה

בחלק זה יש לפרט את השינויים שחלו בתקנון הקופה בתקופת הדוח, ככל שהיו כאלה ולתת הסבר תמציתי אודות משמעות השינויים.

4. חלק ד' - הלוואות, מוטבים, ביטוח חיים קבוצתי וספח

לעדכון/תיקון פרטים אישיים⁴

א. הלוואות שניתנו לעמית ע"י הקופה וטרם נפרעו

יש לפרט את הנתונים הבאים לגבי הלוואות שקיבל העמית מהקופה וטרם נפרעו:

1. מועד קבלת ההלוואה - היום בו נלקחה ההלוואה.
2. סכום ההלוואה - סכום ההלוואה המקורי שנלקח.
3. סך החזרים על חשבון ההלוואה (בשנת הדו"ח) - סה"כ החזרים על חשבון ההלוואה ששולמו ע"י העמית בשנת הדו"ח, בערכים שוטפים.
4. יתרת החוב המשוערכת נכון לסוף שנת הדו"ח.
כמו כן יפורטו תנאי ההלוואה כגון:
1. מס' חודשים לתשלום - מספר החודשים שנקבעו לפירעון ההלוואה.
2. תנאי הצמדה - בסיס ההצמדה ואופן ביצועה.
3. שיעור הריבית - שיעור הריבית שנקבע בגין ההלוואה.
4. סוג הריבית - ריבית קבועה/משתנה.
5. מועד סילוק ההלוואה - התאריך שנקבע לסיום החזר ההלוואה.

ב. ביטוח חיים קבוצתי

קופות גמל (למעט קופות גמל מרכזיות) רשאיות לבטח את עמיתיהן בביטוח חיים קבוצתי בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (ביטוח חיים קבוצתי), התשנ"ג 1993.

בדו"ח לעמית יופיע תוספות לסוג הביטוח, שם המבטח ושם בעל הפוליסה, סך פרמיה ששולמה, שם משלם הפרמיה, שיעור דמי הביטוח השנתיים מתוך סכום הביטוח, תקופת הביטוח, סכום הביטוח בחלוקה לכיסויים השונים. לעמית שלא מבוטח יצוין כי אינו מבוטח. קופה שאינה מבטחת את עמיתה, תציין עובדה זו.

הקופה תציין כי ניתן לבטל את הביטוח באמצעות פנייה אליה.

⁴ מועד התחילה לדיווח בגין הלוואות יחול משנת הדיווח 2005.

ג . מידע אודות מוטבים

בסעיף זה תפרט הקופה (למעט קופה לפיצויים) את המועד האחרון בו קבע העמית מי הזכאים לקבל את הכספים המצויים בחשבונו בעת מותו. עמית שלא קבע מוטבים- תצוין **במפורש** עובדה זו.

קופה, שנתון זה מצוי במאגר המידע הממוחשב של חשבונות העמיתים בקופה, תדווח עליו החל משנת הדיווח 2004. קופות שנתונים אלו טרם נמצאים במערכות המיכון שלהם, ידווחו עליו החל משנת הדיווח 2005.

תצוין האפשרות לקבוע את המוטבים או לשנות את זהותם במשרדי הקופה, בציון מען הקופה ובקופה המנוהלת בידי בנק, יצוין כי ניתן לקבוע מוטבים כאמור גם בסניפי בנק. הקופה תצוין בדוח את עיקרי הוראות סעיף 147 לחוק הירושה, התשכ"ה-1965, בנוסח שבטופס.

ד . ספח לעדכון/תיקון פרטים אישיים

בחלק זה יש לציין את פרטיו האישיים של העמית כפי שהם מופיעים בקופה באופן שבו העמית יוכל לעדכן או לתקן, במידת הצורך, את פרטיו ולשלוח את הספח המעודכן למשרדי הקופה. הפרטים שעל הקופה לציין בחלק זה:

פרטים אישיים:

מס' תעודת זהות, שם משפחה, שם פרטי, תאריך לידה, מצב משפחתי.
פרטים אלו יעודכנו רק באמצעות צירוף צילום תעודת זהות.

כתובת מגורים:

ישוב, רחוב, מס' בית, מיקוד, ת"ד, מס' טלפון בבית ומס' טלפון נייד.

5. חלק ה' – דברי הסבר (מושגים ודגשים לטבלאות)

בחלק זה של הדו"ח יש לציין כי: בהתאם לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964 (להלן- תקנות מס הכנסה) קופת הגמל מחויבת לשלוח לעמיתה, מדי שנה, תוך **שלושה חודשים** מתום שנת המאזן שלה, דין וחשבון בגין שינויים בחשבונו של העמית בקופה בשנה שחלפה.

כמו כן, בחלק זה יינתנו הסברים למונחים המפורטים להלן ומתן דגשים לטבלאות המפורטות לעיל, וזאת בהתאם לסדר הופעתם של המונחים האמורים. המונחים והדגשים שהוגדרו בחוזר זה יכללו **ככתבם וכלשונם**. המונחים שלא הוגדרו בחוזר, יוגדרו ע"י הקופה.

סעיף א.6 אודות הרפורמה במס בקופות לתגמולים ובקרנות השתלמות ייכלל רק בדף ההסבר של קופות אלו בלבד. קופה לתגמולים תסביר את הרפורמה במיסוי בקופות לתגמולים וקרן השתלמות תסביר את הרפורמה במיסוי לגבי קרנות השתלמות.

חלק א'- מצב חשבון אישי בקופה

א.2. פרוט ההפקדות בקופה

- פירוט המשכורת בהתאם לטבלת הפקדות בקופה מאפשר לעמית שכיר לעקוב אחר המשכורת בגינה נגזרות הפקדות העמית והפקדות המעביד לקופה ולוודא כי הפקדותיו והפקדות מעבידו עוברות באופן חודשי ורציף ובמועד החוקי לקופה. **(פסקה זו תופיע החל משנת הדיווח 2005).**

א.4. ריכוז דמי ניהול שנגבו בפועל מהעמית

- דמי ניהול- (הקופה תגדיר)
- שיעורי דמי הניהול שמשלמים עמיתים באותה קופה עשויים להיות שונים זה מזה.
- דמי הניהול נגזרים מיתרת הנכסים בחשבון ולא מהרווחים או ההפסדים שמשאיה הקופה במהלך השנה.

א.5. שיעור תשואה אישית

- שיעור תשואה אישית – תשואה זו מחושבת לפי השינוי שבחשבונו של העמית במהלך השנה. קרי, מיתרת הפתיחה שלו, מגובה ההפקדות והמשיכות ומועדיהן, מהרווחים שנרשמו בחשבונו במהלך השנה ומיתרת הסגירה שלו. לפיכך, אצל עמיתים שונים באותה הקרן תתקבלנה תשואות אישיות שונות.
- שיעור התשואה האישית מוצג במונחים נומינליים לאחר ניכוי דמי ניהול.

א.6. פירוט שכומים בהתאם לרפורמה במיסוי קופות הגמל שתחילתה החל מיום 1.1.2003

- הרפורמה במיסוי בקופות לתגמולים/קרנות השתלמות- (הקופה תגדיר)
- "תקרת הפקדה מוטבת"- (הקופה תגדיר)

א.7. ריכוז הנתונים בקופה מסלולית

- הקופה תגדיר את המונח קופה גמל מסלולית ותפרט באופן כללי את מסלולי ההשקעה הקיימים בקופה.

חלק ב' - ריכוז פרטים כללים על קופת הגמל: תשואות, דמי ניהול ונכסים לשנת הדוח

ב.1. תשואה שהשיגה הקופה על נכסיה

- שיעור תשואה נומינלי- מדד המשקף את ביצועי תיק ההשקעות של קופה במהלך השנה בחשבון ללא תנועה (ללא הפקדות ומשיכות בשנת הדוח).

ב.2. דמי ניהול ועמלות

- לצד דמי הניהול גובה הקופה מתוך נכסיה גם עמלות. עמלות הן בעיקר עמלות בעד קנייה ומכירה של ניירות ערך סחירים ולא סחירים ועמלות החזקת ני"ע.
- פרט לעמלות אלו רשאית הקופה לגבות עמלות ניהול חיצוני. עמלות ניהול חיצוני הן עמלות בגין השקעה של הקופה בסוגים שונים של קרנות השקעה. קרנות השקעה הן קרנות שלרוב מתמחות בסוג מסוים של השקעה כמו קרנות נדל"ן, קרנות הון סיכון וכד'.
 - קיימות קופת מסוימות שגובות דמי ניהול בשיעור מדורג כך שככל שסכום החיסכון גבוה יותר, שיעור דמי הניהול שנגבה הוא נמוך יותר. בטבלה זו מפורטים מדרגות דמי הניהול הנגבים בפועל.

ב.3. פירוט נכסי הקופה

- הקופה משקיעה את נכסיה בהתאם למדיניות ההשקעות שמתווים דירקטוריון הקופה וועדת ההשקעות של הקופה. בטבלה זו מצוינים קבוצות הנכסים העיקריות בהם מושקעים נכסי הקופה לסוף השנה.
שיעור הכספים הנזילים הקופה (הקופה תגדיר).